

26B:7

Fråga om uppskattning av vattenförbrukning vid mätarfel.

En fastighet i Stockholm är ansluten till kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning. Under tiden 1.10.1968 - 31.3.1970 ägdes fastigheten av O.S. - Det under nyssnämnda tid gällande reglementet för kommunens vattenledningsverk innehöll i 10 § bl a följande bestämmelser: "För fastigheter utan vattenmätare skall vattenavgiften erläggas i förskott senast inom loppet av första månaden i varje kvartal. För vatten, som bortrunnit genom felaktighet å ledning, erlägges, därest styrelsen ej finner skäl medgiva undantag, avgift som för förbrukat vatten. -- I de fall vattenmätare visat sig felaktig, bestämmer vattenledningsverket den vattenavgift, förbrukaren skall erlägga för den tid, vattenmätaren varit felaktig." -- I 2 § taxan för kommunens allmänna avloppsanläggning föreskrevs följande: "För begagnande inom fastighet av den allmänna avloppsanläggningen skall, där ej annat följer av vad nedan sägs, bruksavgift erläggas med 60 öre per m³ renvattenmängd, som inom fastigheten uttagits från Stockholms vattenledningsverk eller annorledes tillförts fastigheten. -- Bruksavgiften debiteras i förekommande fall samtidigt med renvattenavgiften och skall i övrigt beträffande debitering och betalning av bruksavgift gälla vad i reglementet för Stockholms vattenledningsverk i sådant hänseende om förbrukningsavgift stadgas."

Kommunen yrkade vid Va-nämnden förpliktande för O.S. att utge va-avgifter å tillhopa 15 077 kr 50 öre jämte ränta under påstående: I O.S:s fastighet hade nollställd vattenmätare installerats 28.12.1967. Den avlästes vid O.S:s tillträde av fastigheten 1.10.1968. Mätarställningen var då 9315. Nästa avläsning skedde 30.1.1970. Avläsaren noterade därvid ställningen 12013. O.S. debiterades och erlade va-avgift för en förbrukning under tiden 1.10.1968 - 30.1.1970 av $(12013 - 9315 =) 2\,698\text{ m}^3$. Emellertid befanns sedermera att avläsningen 30.1.1970 var felaktig. Mätarställningen hade rätteligen varit 21013. I samband med att fastigheten skulle övergå till ny ägare gjordes för O.S:s del en slutlig avläsning av mätaren 31.3.1970, varvid den alltjämt visade 21013. Det framkom att mätaren inte längre registrerade förbrukning och den utbyttes senare mot en annan mätare. Den utbytta mätaren måste ha stått stilla åtminstone under tiden 30.1 - 31.3.1970. Till rättelse av felavläsningen har kommunen påfört O.S. va-avgift med 9 360 kr för den felande kvantiteten $(21013 - 12013 =) 9\,000\text{ m}^3$. Med stöd av reglementet för vattenledningsverket samt avloppstaxan har kommun vidare påfört O.S. tilläggsavgift med 5 720 kr för en uppskattad oregistrerad förbrukning av ytterligare $5\,500\text{ m}^3$ under tiden 1.10.1968 - 31.3.1970. Uppskattningen har gjorts med ledning av uppgifter om tidigare förbrukning inom fastigheten och den för tidsperioden 1.10.1968 - 31.3.1970 slutligen debiterade förbrukningen har härigenom enligt kommunens mening kommit att motsvara fastighetens normalförbrukning. Från de påförda va-avgifterna om sammanlagt $(9\,360 + 5\,720 =) 15\,080\text{ kr}$ skall avdragas den del av en förut erlagd fast avgift som avser tiden 31.3 - 30.4.1970, eller 2 kr 50 öre. Härefter återstår 15 077 kr 50 öre.

O.S. medgav betalningsskyldighet beträffande 9 360 kr av fordrat avgiftsbelopp

men bestred i övrigt kommunens talan och anförde: Han bestrider skyldighet att betala va-avgifter för större förbrukningsmängd än vad som faktiskt uppmätts av vattenmätaren. Under tiden 1.10.1968 - 31.3.1970 har uppmätts sammanlagt 11 698 m³. Efter avdrag av 2 698 m³ för vilka betalning redan erlagts återstår en obetald vattenmängd av 9 000 m³, för vilken va-avgiften uppgår till 9 360 kr. Det görs inte gällande att förbrukningen under nyssnämnda tidsperiod varit så låg som 11 698 m³, men säkra hållpunkter saknas för beräkning av annan förbrukningsmängd under så lång tid som det är fråga om. Kommunen har förfarit vårdslöst genom att inte läsa av mätaren kontinuerligt. Den osäkerhet som uppkommer genom mycket långa avläsningsperioder måste gå ut över kommunen och inte över fastighetsägaren. Kommunen får stå risken att mätaren stannar. Den nu aktuella fastighetens normalförbrukning kan inte utan vidare beräknas på grundval av tidigare års förbrukning. En successiv minskning av vattenförbrukningen har nämligen skett. Senare avläsningar visar detta. På fastigheten finns ett större hyreshus som innehåller bostadslägenheter, några affärer, läkare- och tandläkarpraktiker samt en tvättinrättning. Några läkare och tandläkare har flyttat. I övrigt är boendeförhållandena i stort sett oförändrade.

Va-nämnden yttrade:

O.S. har inte ifrågasatt riktigheten av kommunens uppgift att mätarfel förekommit under den tidsperiod som avses med avgiftsanspråket. När detta fel uppkommit är inte känt och kommunen får vid sådant förhållande anses berättigad att grunda avgiftsberäkningen för hela tidsperioden 1.10.1968 - 31.3.1970 på en uppskattning av vattenförbrukningen inom fastigheten. I brist på andra hållpunkter måste godtagas att dylik uppskattning sker med ledning av förbrukningstalen för kringliggande avläsningsperioder. Det ligger dock i sakens natur att resultatet av en på så sätt genomförd uppskattning alltid måste komma att te sig mer eller mindre osäkert och därför inte utan vidare kan läggas till grund för avgiftsberäkning. Denna måste under alla förhållanden ske så, att brukaren inte drabbas av högre avgift än som skulle ha utgått, om den faktiska förbrukningen varit känd.

I förevarande fall är fråga om att uppskatta förbrukningen under en så förhållandevis lång tidsperiod som ett och ett halvt år. Förebragt utredning ger vid handen att mätresultaten från kringliggande avläsningsperioder varierat inom tämligen vida gränser. Sålunda har exempelvis för perioden 23.1 - 16.5.1967 avlästs en förbrukningsmängd, som svarar mot en genomsnittlig dygnsförbrukning av 26,5 m³, medan den avlästa förbrukningsmängden för perioden 5.2 - 20.5.1968, omräknad till dygnsmedeltal, utgjort 40,4 m³. Av kommunen åberopade dygnsmedeltal för tidsperioderna 23.5.1966 - 16.5.1967, 16.5.1967 - 20.5.1968, 14.7.1970 - 27.5.1971 och 27.5.1971 - 29.1.1973 tyder samtidigt på en successivt minskande vattenförbrukning inom fastigheten, innebärande att dygnsförbrukningen sjunkit från respektive 35,8 m³ och 34,9 m³ under de båda först nämnda perioderna till respektive 29,2 m³ och 28,0 m³ under de båda sist angivna perioderna.

Utredningen i målet får visserligen anses ge vid handen att den under tidsperioden 1.10.1968 - 31.3.1970 uppmätta vattenmängden - vilken per dygn räknat motsvarar en genomsnittsförbrukning av endast 24 m³ - icke oväsentligt understigit vad som faktiskt för-

brukats inom fastigheten. Nyss anmärkta förhållanden gör emellertid att den tilläggs-mängd, som med anledning härav skall inräknas i avgiftsunderlaget, inte kan sättas fullt så högt som från kommunens sida angivits. Med beaktande av vad som framkommit genom utredningen i målet finner Va-nämnden att avgiftsberäkningen för nyssnämnda tidsperiod i stället bör grundas på en uppskattad förbrukning av $14\,698\text{ m}^3$, eller således $3\,500\text{ m}^3$ utöver den av vattenmätaren uppmätta kvantiteten $11\,698\text{ m}^3$. Efter avdrag av $2\,698\text{ m}^3$, för vilken vattenmängd avgift tidigare erlagts, avser O.S:s återstående betalningsskyldighet således $(9\,000 + 3\,500 =) 12\,500\text{ m}^3$. Den taxeenligt beräknade va-avgiften härför uppgår ostridigt till $(9\,360 + 3\,640 =) 13\,000$ kr. Sedan härifrån avdragits för mycket erlagd fast avgift om 2 kr 50 öre, återstår 12 997 kr 50 öre, vilket alltså utgör kommunens avgiftsfordran gentemot O.S.

Va-nämnden biföll allenast i så måtto kommunens talan att O.S. förpliktades till kommunen utge 12 997 kr 50 öre jämte ränta.

Beslut: 1974-04-17, BVA 13

Mål nr: VA 13/72